

Ny veileder for kommunalt tilsyn på avløpssektoren

Status, problemstillinger og foreløpige konklusjoner

Av Jørund Ofte

Jørund Ofte er sivilingeniør og ansatt i Sweco Norge AS, avd. Seljord.

Innlegg på fagtreff i Norsk vannforening 20. september 2010.

Bakgrunn

Etter delegering av myndighet etter forureningsforskriften til kommunene, har det vist seg et stort behov for å utvikle veiledermaterieell for tilsynsdelen av denne myndigheten. Fylkesmennene er i gang med tilsyn i 3 kommuner i hvert fylke der tilsynsarbeidet etter forureningsforskriften er i fokus. Norsk Vann BA har initiert et prosjekt med tittelen ”Tilsyn av avløpsanlegg innen kommunens myndighetsområde – utvikling av veileder og kurs”. Oppdraget ble etter konkurranse i samsvar med Norsk Vann sine rammeavtaler tildelt selskapet Sweco Norge AS. Jørund Ofte er oppdragsleder og ansvarlig for gjennomføring av arbeidet.

Planen er at ferdig veileder skal foreligge i løpet av januar 2011 og at kurs-

materieell skal foreligge i løpet av februar 2011. Det er ikke tatt standpunkt til hvordan kursmaterialet skal gjøres tilgjengelig, evt. gjennomføring av prøvekurs e.l.

Organisering

Det er opprettet en prosjektorganisering med Ole Lien som prosjektleder hos Norsk Vann. I Sweco er som nevnt Jørund Ofte oppdragsleder med Paul Windt og Terje Farestveit (nå Klif) som medarbeidere.

Det er oppnevnt ei arbeidsgruppe bestående av Anne M. Heidenreich, Enebakk kommune, Asbjørn Tufto, Ringsaker kommune, Gro Gaarder, prosjektleder i Aremark og Marker kommuner, Idar Olsen, Bærum kommune, Nina Alstad Rukke, Lier kommune og Rune Dreyer Olsen, Tromsø kommune.

Før slutføring av veilederen vil det også bli opprettet ei referansegruppe.

Gjennomføring

Oppdraget er som en forstår under arbeid, men en har i møte i arbeidsgruppa blitt enige om å arbeide med utgangspunkt i en foreløpig ramme/disposisjon for veilederen som følger:

Generelle, allmenne tema -

Innledning

- Hvorfor gjennomføre tilsyn? - Sikre måloppnåelse i hht utslippstillatelsen.
- Formål med tilsyn? - Sikre vassdragskvalitet og miljøutbytte av foretatte investeringer
- Motivasjon – Hvordan motivere de ansvarlige for å unngå at tilsynsoppgaver blir et ork i en travel hverdag?
- Organisering – Hvordan organisere tilsynsarbeidet for å komme i gang og for å unngå rollekonflikter?

Grunnlag for tilsynsarbeidet

- Hjemmelsgrunnlag for tilsyn og sanksjoner? Lovverk, forskrifter, klagebehandling, forholdet til eksisterende tillatelser mv.
- Grunnlagsmateriale? Hovedplaner, saneringsplaner, sanitærreglement, opprydningsplaner, tilsynsprogram.
- Definisjoner. Hva er tettbebyggelse og tilsynsobjekter? Når er overvann et tilsynsobjekt?

Tilsynsoppgaver

- Hvordan kontrollere at kravene i utslippstillatelsen overholdes.

- Kontroll med at prøvetaking og dokumentasjon er i samsvar med krav.
- Periodisk/regelmessig inspeksjon
- Ansvarsgrenser i forhold til plan- og bygningsloven, internkontrollforskriften.
- Hvem har ansvar for drift av anlegg, veiledning av publikum, tillatelser, tilsyn?

Konkret, praktisk veiledning for tilsyn.

I disse kapitlene vil en ta for seg de enkelte kapitler i forurensningsforskriften som er delegert til kommunene og der kommunene dermed har et tilsynsansvar. Dette gjelder:

- Kapittel 12 – Utslipp fra bolighus, hytter o. l, små avløpsanlegg opp til 50 pe.
- Kapittel 13 – Utslipp fra mindre tettbebyggelser (2000 pe til ferskvann/ 10000 pe til sjø).
- Kapittel 15 – Utslipp av oljeholdig avløpsvann.
- Kapittel 15 A – Påslipp fra virksomheter.

Målsetning

En har som mål å utarbeide en veileder som er praktisk, enkel, målrettet og instruktiv og et kursmaterieell som fanger brukernes interesse og at disse hver for seg og sammen kan gi grunnlag for å utøve et godt og rasjonelt tilsynsarbeid.